

Na osnovu člana 24 stav 7 Zakona o zaštiti dobrobiti životinja ("Službeni list CG", br. 14/08 i 47/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju objekti za prodaju kućnih ljubimaca

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 102/2021 od 24.9.2021. godine, stupio je na snagu 2.10.2021, a primjenjuje se od 1.5.2022.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži veterinarsko-sanitarni uslovi koje treba da ispunjavaju objekti za prodaju kućnih ljubimaca u pogledu objekta i opreme, uslovi neophodni za zaštitu dobrobiti životinja, način vođenja registra objekata za prodaju kućnih ljubimaca i način osposobljavanja lica zaposlenih u tim objektima.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) kavez je prostor u kojem životinja u zavisnosti od fizičke i fiziološke potrebe vrste, može da boravi privremeno (odmaranje, spavanje) ili trajno;
- 2) korisna podna površina je podna površina koju životinje mogu nesmetano da koriste;
- 3) smještajni prostor su unutrašnje prostorije, odnosno prostori, kao i spoljašnji prostori, koji u zavisnosti od životinjske vrste mogu da budu za:
  - a) ptice - kavezi/voljere,
  - b) ribe - akvarijumi/bazeni,
  - c) pse i mačke - kućice, prostori ili prostorije sa spoljašnjim prostorom,
  - d) ostale sisare - kavezi/prostori/prostorije sa spoljašnjim prostorom,
  - e) gmizavce - terarijumi/drugi prostori uređeni na odgovarajući način,
  - f) ostale životinje - prostori, odnosno prostorije uređeni na odgovarajući način sa spoljašnjim prostorom;
- 4) korisna podna površina je podna površina koju životinje mogu nesmetano koristiti u što se ne ubraja gnijezdo, kućice, skloništa, oprema za hranjenje, posuda s pijeskom i vodom te drugi dodaci za zadovoljavanje potreba životinja;
- 5) odgovorno lice za dobrobit životinja je lice koje treba da obezbijedi neophodne uslove zaštite dobrobiti životinja u objektu za prodaju kućnih ljubimaca;
- 6) lice osposobljeno za brigu o životinjama je lice koje brine i rukuje životinjama;
- 7) pisano uputstvo o načinu držanja životinja je pisana informacija o etološkim i biološkim potrebama životinja, s obzirom na način njihovog držanja, njegu i postupanje sa životinjama.

Član 3

(1) Objekat za prodaju kućnih ljubimaca treba da bude izgrađen i konstruisan na način kojim se obezbjeđuju optimalni uslovi života svojstveni životinjama koje su u njemu smještene tako da se na najmanju mjeru smanji rizik od povreda, prenošenja bolesti, krađe ili bježanja životinja ili ulaska neovlašćenih lica.

(2) U objektima za prodaju kućnih ljubimaca prodaju se životinje koje su naviknute na rukovanje od strane čovjeka i koje su u dovoljno stare i osposobljene za samostalan život.

(3) Životinje koje su neprijateljski raspoložene jedna prema drugoj ne smiju se držati zajedno.

(4) Ako su životinje neprijateljski raspoložene i drže se u neposrednoj blizini treba spriječiti kontakt među životinjama, nepotrebno uznemiravanje životinja i osigurati vizuelnu zaštitu među njima.

Član 4

(1) Objekti za prodaju kućnih ljubimaca u pogledu prostora za životinje treba da ispunjavaju uslove kojima se životinjama obezbjeđuje:

- 1) dovoljno prostrana površina za odmor i kretanje na kojoj životinja može udobno da leži, stoji, zauzima prirodne položaje tijela i da se kreće koliko je neophodno za dnevnu aktivnost;
- 2) dovoljna količina vode i hrane;
- 3) fizička termička i psihološka udobnost;
- 4) uspostavljanje socijalnog kontakta sa drugim životinjama;
- 5) ispoljavanje karakterističnih oblika ponašanja za vrstu, osim agresivnosti.

Član 5

(1) U smještajnom prostoru treba da budu obezbijeđeni prostori primjereni vrsti i kategoriji životinja za odvojeno držanje:

- 1) agresivnih životinja;

2) obojelih životinja.

(2) Pono zreli mužjaci vrsta, za koje je moguće odrediti pol, drže se odvojeno od ženki zbog sprečavanja neželjene gravidnosti.

Član 6

(1) Zidovi objekata, odnosno prostorija u kojima se drže životinje, treba da budu izgrađeni od odgovarajućeg građevinskog materijala, a u zavisnosti od vrste i kategorije životinja, treba da imaju odgovarajuću toplotnu izolaciju.

(2) Pod treba da bude izrađen od nepropusnog materijala koji se lako pere, čisti i dezinfikuje.

(3) Vrata, prozori, odnosno otvori za vazduh i svjetlo objekta iz stava 1 ovog člana, treba da budu zaštićeni mrežama od ulaska grabljivica i insekata, ako je to moguće obzirom na vrstu životinja.

Član 7

(1) Kapacitet smještajnog prostora treba da odgovara veličini i broju smještenih životinja.

(2) Smještajni prostor treba da bude obilježen sa nazivom vrste koja se u njemu nalazi.

(3) Površine kaveza, akvarijuma, kućice, terarija i drugih smještajnih prostora u odnosu na vrstu životinje, treba da budu izrađeni od materijala koji se lako pere, čisti i dezinfikuje.

(4) Korisna podna površina objekta, odnosno smještajnog prostora, treba da odgovara vrsti, kategoriji, veličini i broju životinja koje su u njima smještene.

(5) Dimenzije smještajnog prostora za životinje sa načinom držanja pojedinih životinjskih vrsta date su u Prilogu 1.

Član 8

(1) U objektu za prodaju kućnih ljubimaca se preduzimaju mjere kako životinje ne bi mogle da pobjegnu iz objekta, a bezbjednosni sistemi koji se koriste treba da omoguće licima koja rade sa životinjama slobodan pristup, kao i izlaz u slučaju nužde.

(2) Objekat za prodaju kućnih ljubimaca treba da ima obezbijeđenu protivpožarnu opremu, postavljenu na lako dostupnom mjestu.

(3) U objektu za prodaju kućnih ljubimaca obavlja se redovna deratizacija i dezinfekcija objekta, prema potrebi.

(4) U objektu za prodaju kućnih ljubimaca treba da bude obezbijeđen:

- 1) odgovarajući prostor sa opremom koja omogućuje čuvanje uginulih životinja;
- 2) jasne i vidljive informacije o pravilima ponašanja i mjerama sigurnosti prilikom boravka u prostorima sa životinjama;
- 3) vidljivo istaknuta uputstva za postupanje u slučaju kvara opreme neophodne za preživljavanje životinja;
- 4) uputstva o brizi o životinjama u slučaju prestanka rada opreme od koje zavisi preživljavanje životinja u objektima;
- 5) zaštita životinja od posjetilaca i zaštita posjetilaca od životinja.

Član 9

(1) Smještajni prostor za životinje čisti se najmanje jednom dnevno, a po potrebi i češće.

(2) Urin, feces, ekskreti i ostaci hrane svakodnevno se uklanjaju.

(3) Pojilice i hranilice čiste se i peru najmanje jednom dnevno.

(4) Dezinfekcija smještajnih prostorija za životinje obavlja se redovno.

Član 10

(1) U objektu za prodaju kućnih ljubimaca treba da bude obezbijeđena prostirka koja odgovara životinjama koje su na njoj smještene.

(2) Kunićima, zamorcima i miševima treba da se obezbijedi mekana prostirka koja se mijenja svaki dan.

Član 11

Objekat za prodaju kućnih ljubimaca treba da bude snabdjeven dovoljnom količinom vode za napajanje životinja, kao i dovoljnom količinom vode za sprovođenje veterinarsko-sanitarnih mjera u objektu, održavanje higijene radnika i uređaja za protivpožarnu zaštitu.

Član 12

(1) Osvjetljenje u objektima, odnosno prostorijama po trajanju i intenzitetu, treba da bude slično dnevnom svjetlu, a radi pregleda životinja i čišćenja površina u objektu, treba da bude obezbijeđeno i vještačko osvjetljenje.

(2) Ako prirodna svjetlost ne obezbjeđuje odgovarajući ciklus svjetla i tame, potrebno je obezbijediti vještačko osvjetljenje koje ispunjava biološke potrebe životinja.

(3) Redovnu zamjenu perioda svjetla i tame i jačinu osvjetljenja potrebno je obezbijediti u skladu sa potrebama životinjske vrste.

(4) Kod albino životinja osvjetljenje je potrebno prilagoditi u odnosu na njihovu osjetljivost na svjetlo.

Član 13

(1) U objektu za prodaju kućnih ljubimaca treba da bude obezbijeđena odgovarajuća prirodna ili vještačka ventilacija, radi sprečavanja pojave vlage i neprijatnih mirisa.

(2) Ako se pored drugih životinja uzgajaju i ptice, treba da se obezbijedi odvojeni prostor za ptice sa ventilacionim sistemom, radi otklanjanja perja, peruti i prašine i koji treba da bude povezan sa alarmnim sistemom koji upozorava na kvar na ventilacionom sistemu.

Član 14

(1) U objektu za prodaju kućnih ljubimaca životinje treba da budu zaštićene od ekstremnih temperatura, a temperatura okoline treba da se kontrolise kako bi se stres životinja smanjio na minimum.

(2) Pribor za hvatanje i sputavanje životinja treba da bude primjeren vrsti životinje i oblikovan, izrađen, korišten i održavan na način koji neće uzrokovati nepotrebnu patnju i povrede životinja.

Član 15

(1) Životinjama treba da se obezbijedi hrana.

(2) Ishrana treba da bude prilagođena vrsti, starosti i kondiciji životinje.

(3) Hrana za životinje treba da bude čuvana na odgovarajući način.

(4) Oprema za hranjenje i napajanje treba da bude tako oblikovana, izrađena i postavljena da se omogući uzimanje hrane i vode na način prilagođen vrsti i starosti životinja i na način da se spriječi ozljeđivanje životinja zbog guranja pri hranjenju i napajanju.

(5) Oprema za hranjenje i napajanje treba da bude postavljena tako da se spriječi kontaminacija vode i hrane.

Član 16

(1) Vlasnik određuje odgovorno lice za dobrobit životinja u objektu za prodaju kućnih ljubimaca.

(2) Odgovorno lice za dobrobit životinja obezbjeđuje sprovođenje kontrole životinja i uslova držanja najmanje jednom dnevno, a prema potrebi i češće.

(3) Ako je ugroženo zdravlje ili dobrobit životinja, odgovorno lice za dobrobit životinja treba u što kraćem roku da o tome obavijesti vlasnika objekta za prodaju kućnih ljubimaca.

Član 17

(1) Odgovorno lice za dobrobit životinja i lice osposobljeno za brigu o životinjama treba da budu osposobljeni u skladu sa programom iz člana 18 ovoga pravilnika.

(2) Pored uslova iz stava 1 ovog člana, odgovorno lice za dobrobit životinja treba da ima najmanje završen IV nivo, podnivo IV1 nacionalnog okvira kvalifikacija - smjer veterinarski tehničar.

(3) Pored uslova iz stava 1 ovog člana, lice osposobljeno za brigu o životinjama treba da ima radno iskustvo od najmanje godinu dana na poslovima brige o životinjama, što dokazuje potvrdom koju mu izdaje poslodavac.

Član 18

(1) Osposobljavanje lica za brigu o životinjama vrši se na seminarima, prema programu koji sadrži:

1) propise iz oblasti zaštite životinja;

2) fiziologija životinja;

3) prepoznavanje bolesnih stanja;

4) potrebe životinja za hranom i vodom;

5) razmnožavanje životinja;

6) uslovi smještaja životinja;

7) ponašanje životinja i pojam stresa;

8) postupanje sa životinjama;

9) zaštita osoblja koje dolazi u dodir sa životinjama.

(2) Osposobljavanje iz stava 1 ovog člana sprovodi organ nadležan za poslove veterinarstva u saradnji sa Veterinarskom komorom.

(3) Po završenom osposobljavanju iz stava 1 ovog člana izdaje se potvrda o osposobljavanju.

Član 19

(1) Evidencija koja se vodi u objektu za prodaju kućnih ljubimaca sadrži podatke o:

1) porijeklu životinja (naziv, odnosno ime i prezime i adresa odgajivačnice);

2) identifikacionoj oznaci životinje, ako je primjenjivo;

3) datumu nabavke, prodaje, udomljavanja i vraćanja životinja;

4) broju nabavljenih, prodatih, udomljenih i vraćenih životinja;

5) načinu i mjestu udomljavanja, odnosno vraćanja životinja koje se ne mogu prodati;

6) vrsti životinja koje se nalaze u objektu za prodaju kućnih ljubimaca;

7) broju uginulih životinja prema vrsti, a kada je primjenjivo i identifikacionoj oznaci životinje;

8) načinu i mjestu zbrinjavanja uginulih životinja;

9) obavljenoj dezinfekciji i deratizaciji objekta;

10) dokazu o srednjoškolskom obrazovanju veterinarskog tehničara i potvrdu o osposobljenosti lica za brigu o životinjama;

11) liječenju životinja.

Član 20

- (1) U objektima za prodaju kućnih ljubimaca prilikom prodaje izdaje se pisano uputstvo o načinu držanja kućnih ljubimaca.
- (2) Uputstvo iz stava 1 ovog člana sadrži sljedeće podatke:
- 1) vrstu;
  - 2) opis prirodnog staništa;
  - 3) vrstu hrane i načinu hranjenja;
  - 4) ritam aktivnosti (dnevni i noćni);
  - 5) društveno ponašanje (životinja živi sama, u paru ili u grupi);
  - 6) preporučenu veličinu i opremljenost smještajnog prostora za životinje;
  - 7) podatke o veličini odrasle životinje i dužini života;
  - 8) fotografiju životinje;
  - 9) dodatne napomene, ako životinje imaju posebnosti u ponašanju ili zahtijevaju posebne uslove držanja i postupanja.

Član 21

- (1) U Registar objekata za prodaju kućnih ljubimaca upisuju se podaci: o pravnom licu i objektu za prodaju kućnih ljubimaca (naziv, adresa, kontakt - broj telefona, e-mail adresa i PIB); vrsti životinja za koje se objekat za prodaju kućnih ljubimaca registruje; o odgovornom licu za dobrobit životinja; datum izdavanja i broj rješenja o registraciji i napomene.
- (2) Registar iz stava 1 ovog člana vodi se u elektronskoj formi na obrascu 1.

Član 22

- (1) Zahtjev za upis u Registar objekata za prodaju kućnih ljubimaca sadrži podatke o: pravnom licu (naziv, adresa, kontakt - broj telefona, e-mail adresa i PIB), objektu za prodaju kućnih ljubimaca (naziv, adresa, kontakt - broj telefona, e-mail adresa i odgovorno lice za dobrobit životinja) i vrstama kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji u objektu.
- (2) Zahtjev za upis u Registar objekata za prodaju kućnih ljubimaca dostavlja se na obrascu 2.

Član 23

Prilog 1 i obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 24

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. maja 2022. godine.

Broj: 05-312/21-7954/4

Podgorica, 15. septembra 2021. godine

Ministar,
mr **Aleksandar Stijović**, s.r.

NAPOMENA REDAKCIJE: Prilog i obrasce u PDF formatu možete preuzeti klikom na sledeći link:

Prilog 1 (Dimenzije smještajnog prostora za životinje)

Obrazac 1 (Registar objekata za prodaju kućnih ljubimaca)

Obrazac 2 (Obrazac zahtjeva za registraciju objekta za kućne ljubimce)